

13.4.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

ASIA **Lausunto vapaaehtoisista COVID-19-rokotuksista annetun asetuksen muuttamisesta VN/9410/2021**

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoja vapaaehtoisista Covid-19-rokotuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1105/2020) muuttamisesta (ns. rokotusasetus).

Esityksen mukaan riskiryhmien, sosiaali- ja terveydenhuollon koronapotilaita hoitavan henkilökunnan ja iäkkäiden henkilöiden rokottamisen jälkeen muut ihmiset rokotettaisiin koko maassa ikäryhmittäin. Rokotukset toteutettaisiin iän mukaan alenevassa rokotusjärjestyksessä: 60–69-vuotiaat, 50–59-vuotiaat, 40–49-vuotiaat, 30–39-vuotiaat ja 16–29-vuotiaat.

Asetusluonnoksessa esitetään myös, että rokotuksen voisi jatkossa antaa pistoksena myös hammaslääkäri. Lisäksi sen voisi ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena vastedes antaa terveydenhuollon ammattiin eli lääkäriksi, hammaslääkäriksi, sairaanhoitajaksi, terveydenhoitajaksi tai kättilöksi opiskeleva. Tällä hetkellä rokotuksen saa antaa vain lääkäri tai rokotuskoulutuksen saanut sairaanhoitaja, terveydenhoitaja tai kättilö.

Rokotteita voitaisiin asetusehdotuksen mukaan väliaikaisesti kohdentaa alueellisesti, mikä voimassa olevan asetuksen mukaan ei ole mahdollista. Ehdotettu muutos olisi määräaikainen ja se olisi voimassa 31.5.2021 asti.

Kohdentaminen tapahtuisi yhdenmukaisin ja avoimesti määritellyin epidemiologisin perustein kaikkialla Suomessa. Asetuksessa varmistetaan se, ettei mikään alue jää ilman rokotteita. Huomioon otetaan myös rokotteiden saatavuus Suomeen ja rokotejakelun logistiset haasteet.

LPY kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Riittävän rokotuskattavuuden saavuttaminen luo edellytykset yhteiskunnan avaamiselle ja kansalaisten palaamiselle normaalielämään. Tavoitteeksi tulee asettaa rokotuskattavuuden saavuttaminen mahdollisimman nopeasti. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi täytyy hyödyntää kaikkia käytettävissä olevia resursseja, myös yksityisellä sektorilla tarjolla olevia.

Koronarokotusten toteuttaminen on edennyt odotettua hitaammin pääosin rokotteiden saatavuusongelmien vuoksi. Nyt on merkkejä siitä, että rokotteiden saatavuus paranee huomattavasti huhti-kesäkuun aikana.

LPY:n näkemyksen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön rokotustilanne on huolestuttava: suuri osa alan henkilöstöstä on edelleen rokottamatta.

13.4.2021

Sote-henkilöstön rokottamisesta on huolehdittava

Rokotuksilla voidaan turvata sote-palvelujärjestelmän kantokyky ja kriisivalmius sekä estää osaltaan hoitovielan kasvua. Vaikka Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ei kannata ammattiryhmittäistä rokotusjärjestystä, totesi se sosiaali- ja terveysministeriölle 31.3.2021 antamassaan lausunnossa pitävänsä tärkeänä ja suosittelevansa, että *”sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten rokotuksia kuitenkin jatketaan voimakkaan epidemian alueilla niissä henkilöstöryhmissä, joiden rokottaminen on tarpeen terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi”*.

LPY:n mielestä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön suojaamisessa koronavirukselta on kysymys sekä potilas- että työturvallisuudesta. Sosiaali- ja terveystalouden asiakkaiden on voitava luottaa siihen, että asioiminen on turvallista myös pandemian aikana. On myös syytä muistaa, että sote-alojen asiakaspalvelutyötä tekevä henkilökunta ei voi työtehtävissään välttää lähikontakteja.

LPY pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastyötä tekevän henkilöstön rokotukset toteutetaan etupainotteisesti sen jälkeen, kun ensimmäisen vaiheen ikäihmisten ja riskiryhmien rokotukset on saatu toteutettua.

Kaikki resurssit on otettava käyttöön

Lausunnolla olevassa asetusmuutoksessa esitetään rokotusoikeuden myöntämistä lääkäreiden ja rokotuskoulutuksen saaneiden sairaanhoitajien lisäksi hammaslääkäreille sekä ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena toimiville terveydenhuollon opiskelijoille.

LPY:n mielestä kyseiselle rokotusoikeuden laajentamiselle ei ole erityistä tarvetta. Sekä julkisella että yksityisellä sektorilla on jo nyt käytettävissä riittävästi resursseja (henkilöstöä ja toimitiloja) koronarokotusten nopeaan ja joustavaan toteuttamiseen. Ongelmana on ollut se, että näitä resursseja ei ole otettu käyttöön täysimääräisesti.

Jos rokotusoikeus laajennetaan uusille ammattiryhmille ja alan opiskelijoille, on sen hyödyntäminen tehtävä mahdolliseksi myös yksityisille palveluntuottajille.

Rokotusten oikeudenmukainen saatavuus on turvattava

Koronarokotusten organisoimisessa ja toteuttamisessa on havaittu merkittäviä alueellisia eroja ensimmäisen rokotusvaiheen aikana. Esimerkiksi yksityisen sektorin palveluntuottajilla on ollut useilla alueilla suuria vaikeuksia saada rokotuksia niille työntekijöille, jotka olisivat voimassa olevan asetuksen mukaisesti oikeutettuja saamaan rokotuksen.

Niin sanottujen massarokotusten alkaessa on välttämätöntä turvata mahdollisuus saada rokotus tasavertaisesti myös yksityisen sektorin työntekijänä tai asiakkaana. Millään alueella ei saa syntyä tilannetta, että yksityisen sektorin toimijoita syrjitään rokotusten saamisessa.

13.4.2021

Rokotejakelun logistiikka on laitettava kuntoon

Rokotteiden saatavuuden lisäksi rokotejakelun logistiikka on osoittautunut haasteelliseksi. Kun rokotteita todennäköisesti jatkossa saadaan huomattavasti nykyistä enemmän, on rokotejakelun logistiikan toimivuuteen kiinnitettävä erityistä huomiota. On luotava malli, jolla rokotteiden jakelu yksityisen sektorin palveluntuottajille on oikeudenmukaista ja tehokasta. Se mahdollistaa yksityisen sektorin toimijoiden, esimerkiksi työterveyshuollon palveluntuottajien, resurssien täysipainoisen hyödyntämisen rokotuskattavuuden nopeaksi saavuttamiseksi.

Yhdessä suunnitellen ja toteuttaen tavoitteet saavutetaan

LPY uudistaa ehdotuksensa siitä, että sosiaali- ja terveysministeriö järjestäisi julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden edustajille yhteisen suunnittelutilaisuuden koronarokotusten oikeudenmukaisen, sujuvan ja tehokkaan toteuttamisen varmistamiseksi.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja